

କାବ୍ୟକୃତି - ପୁନଶ୍ଚ

ଅନ୍ତର୍ଗଳର ଗାଥା

କବି ରଘୁନାଥ ଦାସ

ଅବସନ ଛାୟାଛନ୍ଦ ବୁକୁ ଉପରକୁ
ଯେବେ ସେ ଝାମ୍ପମାଇଲା,
ଆଉ ପରିଶ୍ରାନ୍ତ ଜନ୍ମ ଦୁଇଟା
ଅନାବୃତ କରି ବିଦାରିଲା ଦୁଇଫାଳ
ଆଦିମତାର ହିଂସ୍ର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଜାହିର କରିବାକୁ,
ଧର୍ଷିତା ରମଣୀ ଭଳି
୪୭ ନମ୍ବର ଗଳି
ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଏକ ଚିକ୍କାର ଛାଡ଼ି
ଥରୁଥିଲା ଅସହାୟ ଆତଙ୍କରେ ।
ପ୍ରାଣ ତାର ତାହେଁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାକୁ,
ଅଥଚ ସ୍ନାୟୁଗୁଚ୍ଛ ଶିଥିଳ,
କଣ ଅବରୁଦ୍ଧ,
ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଛି ସ୍ମରଯନ୍ତ୍ର;
ଭୟ ତା'ର ଜଡ଼ାଇଛି ସମସ୍ତ ସତ୍ତାକୁ ।

ଅନ୍ଧାରୀ ଅଭିସାର ଆଜି ଜମିଛି

୪୭ ନମ୍ବର ଗଳି ବିଚ୍ ରାସ୍ତା ଉପରେ ।

ଜନବସତି ମଧ୍ୟରେ ସିଂହ ତା'ର ଶିକାର ଖୋଜୁଛି:

ଞ୍ଜୀତବକ୍ଷ କରଡ଼ା ମୁଛ ଦାରୋଗା ବାବୁ

ପଛରେ ଚମଡ଼ା ପାତଳା ତଳିଆ ଅଫିସର;

ସିଂହର ନଖ ଭଳି ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଓ ତୋଖତ

ଯୋ ହୁକୁମୀ ପାଞ୍ଚ ସିପାହୀ

ହାତରେ ପିତ୍ତଳ ଗୋବବସା ଖପୁରିଫଟା ଲାଠି,

ପାଦରେ ମଇଁଷିଛାଲର ନାଲଦିଆ ପୁର୍ ।

ନିଶାର୍ଦ୍ଧରେ ତନ୍ତ୍ରାକୁ ନାଚ୍ ମାରି ମାରି

ସେମାନେ ଭରୁଥିଲେ ପିକ୍‌ଅପ୍‌ର ଉଦର:

ତରୁଣ ତିନିଟା ଛାତ୍ର, ଶିକ୍ଷିତ ବେକାର ଯୁବକ ଜଣେ ।

ଉଦ୍ଧତ ଗଳାର ହିଂସ୍ର ଗର୍ଜନ:

‘ଜିଭ ମୋର ପରସ୍ତାନା’ ।

ସମସ୍ତ ଜିଜ୍ଞାସାର ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତର:

‘କ୍ଷମତା ନିରଞ୍ଜଣ’ ।

ବିଚାରଶୂନ୍ୟତା ପିଶାଚର;

ଉଲ୍ଲାସ ଅସୁରର

ଦୈତ୍ୟର ବଳ;

‘ମିଶା’ ନିଶାରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ତା’ର ସର୍ବାଙ୍ଗ ।

“ଅଇ ହେ ଶୁଣିଲଣି , ନବୀନକୁ ଧରି ନେଉଛନ୍ତି ।”

ହତ ମାନବିକତାର ସ୍ଥର ତାପାଗଳାରେ;

କାପୁରୁଷର ବିଜ୍ଞତା ପରାମର୍ଶ ଦେଲା:

“ରାତି ବେଶି ହେଲାଣି, ତମେ ଶୋଇଯାଅ” ।

ସ୍ବଞ୍ଜଗଦିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଛି ଶିଆଳ ରଙ୍ଗଲାଲ୍,

ସିଂହ ମଗଜର ତୃଣାନ୍ତ କରୁଛି;

ସିଗାରେଟ୍‌ର ଚକ୍‌କର ଖାଉଥିବ ହାଲୁକା କୁଣ୍ଡଳୀ

ଜିନ୍‌ର ତେଜି ଖୁସୁବ୍‌ରେ ମଡୁଆଲା ହୋଇ ଉଠିଛି ବେଶ୍;

ଲାଭର୍ ଅଫ୍ କରି ଝରକା ଆଉଜେଇ ଦେଇ

ଶୋଇ ରହିବା ଅଭିନୟ ତଳେ

ଜାଳନା ଫାଙ୍କରୁ ରୁଦ୍ଧଶ୍ବାସ ଉନ୍ନିତ୍ର ତ୍ରସ୍ତ ଆଖୁଗୁଡାକ

ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନତା ସହକାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ

ଅଭିସାରର ଅନିଶ୍ଚିତ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଦୃଶ୍ୟାବଳୀ ।

ସିଂହର ମୁକାବିଲା କରୁଥିଲା ମାତ୍ର ଜଣେ:

ତ୍ରୀବତର ଏକକ ପ୍ରତିବାଦ

ନିରବ ଗଳିଟା ଜୀବନ୍ତ ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦନ କରୁଥିଲା ।

ଶୋଇଥିବା ପ୍ରତିଟି କାନ୍ଧରେ

ତା'ର ଓଜସ୍ବିନୀ ଆବାଜର ପ୍ରତିଧ୍ବନି

ପୋଷ୍ଟର ମାରି ଚାଲିଥିଲା ।

“ କି ଅଧିକାର ଅଛି ତୁମର ନିଶାର୍ଦ୍ଧରେ ମୋର ସୁଷୁପ୍ତି ଭାଙ୍ଗିବାରେ?

ହୋଇପାରେ ତୁମେ ଦାରୋଗା, ତା'ଠାରୁ ବଡ଼ ଅବା ସାନ,

ତୁମ ମୁନିବ ତୁମ ଛାତିରେ ଅଙ୍କିଥାଇପାରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଡାରାଟିହ୍ନ,

ମୋର ଭଗବାନ ମୋ ଲାଗି ଏହି ଅସଂଯତ ଗଳି ଉପରେ

ଦେଇଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଦୁଇ ଫୁଟ ସ୍ଥାନ ।

ଅନିଶ୍ଚିତ ଖାଦ୍ୟାବେଷଣରେ ଦିନଭରି ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ କଠିନ

ପରିଶ୍ରମ ପରେ

ଶ୍ରାନ୍ତ ଅବଶ ଅବୟବଗୁଡ଼ାକ ଲାଗି

ମୋର ଲୋଡ଼ା

ଛ'ଟି ଘଣ୍ଟା ଶୋଇ ରହିବା ବିରାମ ।

ସେଥିରେ ଖୁଆଳି ବ୍ୟାଘାତ

ମୋର ଜନ୍ମଗତ ଅଧିକାର ଉପରେ ଅଯଥା ହସ୍ତକ୍ଷେପ;

ମୁଁ ତା' କଦାପି ବରଦାସ୍ତ କରିବି ନାହିଁ,

ବରଦାସ୍ତ କରିବି ନାହିଁ, ବରଦାସ୍ତ କରିବାର ନୁହେଁ,

ତୁମେଗୁଡ଼ା ବୃଥା ହାମଲା କରିବା ଛାଡ଼;

ହଟି ଯା ଏଠାରୁ

ମୋ କଥାକୁ ତାତ୍ତ୍ୱଲ୍ୟରେ ଉଡେଇ ଦେବାକୁ ଚାହଁ ।

ମୁଁ ଗୋଟାଏ କୁତା, ବାରବୁଲା ।

ଆଉ ତୁମେ? ମାସିକ ମୋଟା ଦରମା ଓ ମହଙ୍ଗାଭଡ଼ା

ପାଉଥିବା ପେଶାଦାର ଗ୍ରେହାଭିକ୍ଷୁ:

କମ୍ପାନୀ ଲୁଣ-ଗୋଦାମର ପହରାଦାର,

କଳାମୁନିବର ନୂଆ ଡାକବଙ୍ଗଳା ଜଗିବା ଭାର

ଏବେ ତୁମ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ।

ଜନ ସେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହି

ତୁମେ ବନ୍ଦିଯାଇଛି ତ ବେଶ୍ ପେଟା ପେଟା ।

ହେଲେ ଜାଣେ, ତୁମେ ସବୁ ଜାତିରେ ହେଟା ।

ମୟୂରପୁଞ୍ଜରେ କେବେ କାହାର ପ୍ରକୃତି ବଦଳିଛି?
ଚେହେରାର ଆଟୋପରେ ମୋର ଭ୍ରାନ୍ତି ଜନ୍ମେ ନାହିଁ;
ଲାଠି ଓ ପିଣ୍ଡଲର ଧକାଣରେ ଶଙ୍କ୍ଷିତବାର ଜୀବ ନୁହେଁ ମୁଁ
ମୋ ଜନ୍ମଗତ ଅଧିକାର ଲାଗି ମୁଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଲଢ଼ିବି ।

ମରିବାକୁ ମୁଁ ଭୟ କରେନାହିଁ ।

ମୁଁ ଜାଣିଛି:

ବାସନା ପରିତୃପ୍ତିର ମରୀଚିକା ହିଁ

ଜନ୍ମ ଦିଏ ମୃତ୍ୟୁର ବିଭୀଷିକାକୁ ।

ଏ ଜୀବନେ ସେ ଆସନ୍ତି କୁଟି ନାହିଁ ମୋର

ମୃତ୍ୟୁ ଓ ମୁକ୍ତି ମୋ ଲାଗି ଏକା କଥା ।”

-ତା’ର ପ୍ରତିବାଦର ଶେଷ ନାହିଁ, ତା’ର ବିକ୍ଷୋଭର ଅନ୍ତନାହିଁ;

ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ତାକୁ କରି ଚାଲିଛି କ୍ଷତବିକ୍ଷତ

ରଙ୍ଗଲୀଳ ଯେ ମିଜାଜକୁ ଗୁଳକାଜର କରିବାରେ ଥିଲା ବ୍ୟସ୍ତ ।

-ପଞ୍ଚସ୍ରରୀ ପିକ୍‌ଅପ୍ ପଛଦୁଆ ଦେଲା:କାରଣ,
ଅଭିସାର ମାଦକତା ପରେ ମଜଗୁଲ ହେବାର ଗୌରବ ଲାଗି
ପରିବେଶ ଭାଙ୍ଗି ତୁରମାର ହୋଯାଇଥିଲା
ବିରାମହୀନ ପାଲଟ ଆକ୍ରମଣରେ
ନାଗ ଯେପରି ଟେକା ମାରି ଜଡିଯାଏ ସ୍ବୟଂଭୂ ଶିଳାରେ
ଆଉ ଫଣା ତୋଳି ସାବ୍ୟସ୍ତ କରେ ଆପଣା ମର୍ଯ୍ୟାଦା,
ସିଂହ ଜୀବରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିବା
ତା'ର ଉପରେ ଟେକା କାଟି ଜମିଗଲା
ନାମହୀନ ବାରବୁଲା କୁତା ।

ଜାଲାନା ଫାଙ୍କରେ ତା' ଆଡକୁ ଅନାଇ ରହିଥିଲେ
ଲଜ୍ଜାନତ ଅଲକତରଞ୍ଜା ଅନେକ ଯୋଡା ଖଞ୍ଜନାକ୍ଷୀ;

ସାକ୍ଷୀ ଅଛି ଏହି ଅନ୍ଧଗଳି ।